



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Negligentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

micantur. capit. de furt. in authentic. nauigia.

² R A P I E N S de naufragio rem flammam perituram: vt saccharum, vel huiusmodi, quæ sine illo non fuisset salua, si sine quocunque vitæ periculo hoc facit, tenetur restituere: quoniam ad hoc agendum charitas fraterna illum urgebat: debet tamen habere laboris sui præmium. Si verò cepit cum qualicunque vitæ periculo, & patronus aliter non erat habiturus, quia perijisset, non tenetur restituere: quia cum tali periculo non tenebatur suffragari domino. Si autem patronus alia via verisimiliter erat rehabiturus, licet mortis periculo se exposuerit, restituet, & laboris sui mercedem accipiet ad arbitrium boni viri. In illo enim casu non habebantur pro derelicto. Si autem fieret statutum, vt rapientes de naufragio tantum lucrarentur, teneretur: quia sit in fauorem naufragantium, & rapientes tunc deberent habere mercedem taxatam. Si quis autem prædicta iactata in mari, vel sponte, vel per naufragium inueniat à casu, tenetur restituere, nisi haberentur pro derelicto: secundum gl. in c. cum dilecti. de accus.

NECROMANTIA.

NECROMANTIA, quæ importat diuinationem per dæmonem representantem mortuorum personas, mortale peccatum est: quia ibi est dæmonum inuocatio, & societas, quæ sine mortali esse non potest, supra, Incantatio. §. 1. infra, Superstitio §. 3.

NEGLIGENTIA.

NEGLIGENTIA in opere exteriori vel interiori potest esse mortale peccatum: vel quia negligitur opus necessarium ad salutem, vt confessio, vel huiusmodi vel contemnitur opus bonum, & sic voluntas cadit à charitate: quia contemptus ubique damnabilis est: aliàs communiter est veniale. Arch. Flor. in 2. part. tit. 9. c. 3. in fin. videtur velle, quod negligentia, quæ est ex consuetudine, sit mortalis: vt puta habens consuetudinem non dicendi officium horis debitis, quæ non sunt de præ-

cepto. Hoc tamen verum esse non tenet: quia licet consuetudo aggrauet, non tamen quod est ex se veniale, facit mortale. Posset tamen hoc dictum esse verum, accipiendo consuetudinem pro contemptu. Et si ita accipit idem Arch. verum dicit.

NEGOTIATIO.

NEGOTIATIO, quæ alio nomine mercantia dicitur, multis modis est peccatum. Primum ex malo fine, vel propter auaritiam, vel alio fine, qui si sit mortalis, etiam ipsa erit mortalis. Secundum, ex persona: vt si à clerico vel religioso exerceatur. supra, Clericus. §. 10. & 16. Tertium, si fiat diebus festis, exceptis nundinis. supra, Feria, vel festum. §. 13. Est enim opus feriale, quod interdicitur die festo. Quartum, ex loco inhonesto. c. in omnibus. d. 81. Neque in ecclesia debet quis negotiari. 16. q. 8. c. & hoc diximus, alioquin mortale est. De immu. eccl. c. domum decet. in 6. nisi magna necessitas excuset, vel honor Dei, aut subuenticulus Dei: vt debent facere vendentes candles in ecclesia, qui non debent principaliter lucrū intendere, sed secundario, aliter non possunt. Quintum, si dolose exerceatur cum mendacijs, & periurijs. Sextum, si est reipub. damnosa: vt faciunt monopoliones, vel si lucrū queratur immoderatum. Septimum, si negotietur cum habente malam conscientiam scienter: tenetur enim tunc quam citius potest soluere talem societatem. Si verò non potest, protestetur, quod de illicitis lucris non vult se intromittere. art. d. 83. c. error. & in prædictis modis non est necessaria restitutio, sed tantum de consilio: nisi ubi interuenit iniuria in venditione, vel emptione, vel quando quis fuit causa, quod pretium nimis cresceret, emenda totum, vt carius venderet: secundum Rod. tunc tenetur iactis, quia ipse dedit causam damni dati iniuste. Concord. Silu. in summa. verb. negotium.

² L I C I T U M est assecurare merces, vt si salua veniat assecurans certum quid lucratur: vt quingue pro centenario: